

§ 67 KINNULAN KUNNAN ILMOITUS VALTIONVARAINMINISTERIÖLLE KUNTARAKENNEUUDISTUKSEEN LIITTYVÄSTÄ SELVITYSALUEESTA SEKÄ POIKKEAMISEN HAKEMINEN SELVITYSPERUSTEIDEN OSOITTAMAAN SELVITYSALUEESEEN

Kunnanhallitus
11.11.2013 § 355

Liite 2, Kuntaliiton yleiskirje kuntarakennelaista 30.9.2013

Liite 3, Valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013/ Kuntarakennelaki voimaan 1.7.2013 - kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut

Liite 4, Valtiovarainministeriön kirje 20.9.2013/ Kuntarakennelain mukaisen selvitysavustuksen hakeminen

Liite 5, Kunnan ilmoitus valtiovarainministeriölle kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta

Liite 6, Kinnulan kunnan poikkeamishakemus kuntarakennelain mukaisen selvityspenusteiden osoittamasta selvitysalueesta

Kuntarakennelaki on tullut voimaan 1.7.2013 ja kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut. Selvitysten ja yhdistymisesitysten määräaika päättyy kuusi kuukautta sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki (ns. sote- järjestämislaki) on hyväksytty eduskunnassa. Määräaika koskevan säännöksen voimaantulosta säädetään vielä erikseen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain eteneminen on tiedossa tarkemmin. Sote-järjestämislakiesitystä on tämän hetkisen aikataulun mukaan tarkoitus tuoda eduskunnan käsiteltäväksi keväällä 2014.

Kuntien selvitysvelvollisuus

Kunnan tulee selvittää yhdessä muiden kuntien kanssa kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävän uuden kunnan muodostamista, jos yksikin laissa säädetyistä selvityspenusteista osoittaa selvityksen tarvetta. Selvityspenusteet ovat palveluperuste, työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti ja yhdyskuntarakennepenuste sekä taluspenuuste. Metropolialueella sovelletaan työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennepenusteen sijasta omaa metropoliperustettaan. Vaikka kunta ei täyttäisi mitään edellä mainituista penusteista, sen tulee osallistua yhdistymiselvitykseen, jollei muuten ole saavutettavissa selvityspenusteet täyttävää toiminnallista kokonaisuutta.

Jos yhdistymiselvitysten ulkopuolelle on jäämässä kunta, joka muodostaisi toiminnallisen kokonaisuuden siihen rajoittuvan kunnan kanssa, on näiden kuntien selvitettävä yhdessä kuntien yhdistymistä tai ensiksi mainittu kunta on otettava mukaan selvitykseen, johon jälkimmäinen

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Kinnulassa

26.11.2013

Pöytäkirjanpitäjä

kunta osallistuu. Säännöksen tarkoituksena on ehkäistä sitä, että selvityksistä jäisi ulkopuolelle kuntia, joita muut kunnat eivät halua mukaan esimerkiksi kunnan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

Kunnat voivat toteuttaa kuntarakennelaisissa edellytetyn yhdistymisselvityksen itsenäisesti tai esimerkiksi konsultin avustamana. Selvitysvelvoitteen voi täyttää myös osallistumalla valtiovarainministeriön asettamaan erityiseen kuntajakoselvitykseen.

Selvityksiperuste alle 20 000 asukkaan kunnassa

Kuntarakennelain 4 c §:n mukaan alle 20 000 asukkaan kunnan on selvitettävä kuntien yhdistymistä palveluperusteella. Alle 20 000 asukkaan kunnan on yhdessä muiden kuntien kanssa selvitettävä yhdistymistä alueella, jossa on:

- 1) palveluiden järjestämisen, rahoittamisen ja kehittämisen kannalta riittävä väestöpohja sekä kyky riittävään omaan palvelutuotantoon;
- 2) erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta vähintään noin 20 000 asukasta; sekä
- 3) perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen kannalta alle yksivuotiaiden ikäluokan koko vähintään noin 50.

Jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin selvityksiperusteiden osoittamalla alueella, sen tulee hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta.

Selvityksen sisältö

Yhdistymisselvityksen tulee sisältää kuntarakennelakiesityksen mukaisesti seuraavat asiat:

1. suunnitelman hallinnon ja palvelujen järjestämisestä ja palvelujen tuottamisesta selvitysalueella
2. selvityksen yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan
3. selvityksen taloudellisesta tilanteesta
4. arvion asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien ja lähi-demokratian toteutumisesta
5. yksityiskohtaisen arvion kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista
6. kaksikielistä kuntaa koskevassa selvityksessä arvioidaan kielellisten oikeuksien toteutumisesta
7. arvion kuntien yhdistymisen suhteesta metropolihallinnon tarpeeseen, erityisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämisen, joukkoliikenteen ja sosiaalisen asuntotuotannon näkökulmasta.

Selvitysavustus

	Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta avustusta kuntien yhdistymisselvityksistä aiheutuviin kustannuksiin. Avustusta voidaan myöntää kuntarakennelain mukaisten selvityksperusteiden osoittamalla selvitysalueella, tai ministeriön päätöksen perusteella niistä poikkeavalla alueella toteutettavan yhdistymisselvityksen kustannuksiin. Avustusta myönnetään yhdistymiseen liittyvästä selvityksestä aiheutuviin erillis-kustannuksiin, kuten selvitystehtävää varten osoitetun henkilön palkka-kustannuksiin tai ulkopuolisen konsultin suorittamaan selvitystyöhön. Kuntien viranhaltijavalmisteluun avustusta voidaan myöntää siltä osin, kuin pystytään osoittamaan valmistelun koskevan yhdistymisselvitystä. Myös muihin selvittämistä aiheutuviin kustannuksiin kuten tiedotta-miseen, tilastomateriaalin hankintaan, painatuskustannuksiin tai kysely-tutkimusten teettämiseen voidaan myöntää avustusta. Avustusta ei myönnetä kokoontumisesta aiheutuviin kustannuksiin tai luottamushen-kilötyön puitteissa tapahtuvaan toimintaan. Avustuksen määrä voi olla korkeintaan 70 % selvityksen hyväksyttävistä arvonlisäverottomista kustannuksista, kuitenkin enintään 50 000 eu-roa selvitystä kohden. Avustuksen määrässä otetaan huomioon selvitys-alueen ja selvityksen laajuus. Kunnat voivat hakea avustusta joko etukäteen arvioituihin kokonaiskus-tannuksiin perustuen tai selvityksen jälkeen toteutuneiden kustannusten perusteella. Vuoden 2013 avustusten hakuaika päättyy 30.11.2013. Kunnat voivat hakea avustusta vaihtoehtoisesti vuonna 2014. Tällä ha-kukierroksella on mahdollista hakea avustusta takautuvasti myös aiem-min valmistuneeseen selvitykseen. Yhteen selvitykseen avustusta voi-daan myöntää vain kerran. <i>Selvitysalue</i> Valtiovarainministeriö on kirjeessään 11.10.2013 täsmentänyt, että: "Kuntarakennelain (1698/2009) 4 b §:n mukaan kunnan tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää kuntien yhdistymistä kuntarakennelais-sa säädettyjen selvityksperusteiden mukaisesti. Selvitysalueen tulee täyt-tää myös lain 4 §:ssä säädettyt kuntajaon muuttamisen edellytykset. Kuntarakennelain 4 h §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2013, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää lain 4 b §:n mukaisesti kuntien yhdistymistä. Kunnan tulee valtiovarainministeriön asetuksen (694/2013) mukaan toimittaa selvitysalueetta koskevat tiedot valtiovarainministeriölle säh-köisesti ministeriön laatimalla lomakkeella. Kunnan tulee ilmoittaa sel-vitysalueetta koskevat tiedot vastaamalla webropol-kyselyyn. Kyselyyn

	annettu webropol-vastaus on selvitysalueetta koskeva kunnan ilmoitus. Kunnan vastauksen tulee perustua valtuuston päätökseen. Kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueestaan kuntarakennelain 4 h §:n mukaan 30.11.2013 mennessä. Koska määräpäivä on lauantai, saa ilmoituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, eli viimeistään maanantaina 2.12.2013 klo 16.15 mennessä. Kuntien ilmoituksia selvitysalueista hyödynnetään hallituksen arvioi- dessa kuntauudistuksen etenemistä vuoden 2013 lopussa. Lisäksi val- tiovarainministeriö arvioi tietojen perusteella sitä, myönnetäänkö selvi- tysperusteiden osoittamista selvitysalueista poikkeuksia ja asetetaanko selvitysalueille erityisiä kuntajakoselvityksiä." <i>Selvitysalueesta poikkeaminen</i> Valtiovarainministeriö on kirjeellään 23.10.2013 ilmoittanut kunnille poikkeamisen hakemisesta kuntarakennelain mukaisten selvitysperus- teiden osoittamasta selvitysalueesta. Jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin kuntarakennelain mukaisten selvitysperusteiden osoittamalla alueella, sen tulee hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta. Poikkeamismahdollisuuden tarkoituksena on ottaa huomioon Suomen alueiden erilaisuus selvitysperusteita sovellettaessa. Selvitysalueesta poikkeaminen merkitsee lain 4 b §:ssä säädetyn selvitysvelvollisuuden täyttävän selvityksen tekemistä selvitysperusteista poikkeavalla aluel- la. Itse selvitysvelvollisuudesta ei voida poiketa. Selvitysalueesta poikkeamisen perusteena voi olla: 1) kuntajaon kehittämisen tavoitteet ja kuntajaon muuttamisen edelly- tykset täyttävän vaihtoehtoisen toiminnallisen kokonaisuuden muodos- tuminen;2) se, ettei toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei ole mah- dollista erityisen harvan asutuksen vuoksi;3) suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien tur- vaaminen tai4) saamelaiden kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaaminen. Erityisen harvalla asutuksella tarkoitetaan kuntaa, jonka kunnan perus- palvelujen valtiosuudesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu syrjäisyys- luku on 1,00 tai sitä suurempi. Selvitysperusteiden osoittamasta selvi- tysalueesta poikkeamisen edellytyksenä on, että selvitysalueella on riit- tävät edellytykset vastata lakisääteisten palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lisäksi poikkeamisen edellytyksiä arvioidaan vaihtoeh- toisen toiminnallisen kokonaisuuden muodostumisen ja erityisen harvan asutuksen osalta myös alueen edun näkökulmasta. Siten selvitysalueesta

	ei voida poiketa, jos kuntien yhdistymistä koskevalle selvitykselle olisi kunnassa vahva tarve palvelujen järjestämisen näkökulmasta tai poikkeaminen estäisi muita kuntia muodostamasta toiminnallisen kokonaisuuden. Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat allekirjoittaneet yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen vahvistamispyynnön poikkeamisperustein, jossa kunnat toteavat, että ovat vedonneet jo 15.8.2011 poikkeusperusteisiin puitelain edellyttämän vähintään noin 20 000 asukkaan väestöpohjan täyttämistä, koska eivät täytä puitelain velvoitteita. Kirjeen yhteenvedo-osuudessa todetaan seuraavaa: "Kuntiemme yhteistyöllä on pitkät ja toimivat perinteet, joita emme halua lähteä rikkomaan. Jo perustuslain § 122 toteaa, että on pyrittävä yhteensopiviin aluejaotuksiin. Lähtökohtana alueemme kehittämiselle on ollut muun muassa kuntien hyvinvoinnin edistäminen demokraattisesti ja tasapuolisesti asiakaslähtöisellä tavalla sekä palvelutuotannon tehostaminen kestävä ja tasapainoinen talouden varmistamiseksi. Kunnat edelleen vetoavat yhtenä poikkeusperusteena etäisyyksiin, koska kuntataajamien keskimääräinen etäisyys ylittää 50 kilometriä ja koska yhteistoiminta-alueen kuntakeskuksista on maakuntakeskukseen Jyväskylän kaupunkiin 100-170 kilometriä. Alueemme kunnat ovat näin ollen luontainen työssäkäynti- ja asiointialue asukkaille. Kuntarakennelain tavoitteena on, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolle on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. Kuntarakennelaki mahdollistaa poikkeamisen pitkien etäisyyksien vuoksi, sama pitäisi olla mahdollinen myös sote-uudistuksessa." Valmistelija: kunnansihteeri Henrik Kiviniemi, puh 044-459 6224
<u>Kunnansihteerin päätösehdotus:</u>	Kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle: Kunnanvaltuusto päättää: 1. ilmoittaa kuntarakenneuudistukseen liittyväksi ensisijaiseksi selvitysalueeksi Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupungin, kuntien yhteisen päätöksen mukaisesti.2. hakea poikkeamista palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevan selvityksiperusteen osoittamasta alueesta, sillä toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei erityisen harvan asutuksen vuoksi muutoin

	ole mahdollista. Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat yhteisen tahtotilan mukaisesti valmiita ottamaan selvitysalueeseen mukaan myös Kivijärven ja Kannonkosken kunnat, mikäli nämä kunnat päättävät liittyä yhteiseen selvitysalueeseen toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi ja alueen elinvoiman turvaamiseksi 3. antaa valtiovarainministeriölle oheisen liitteen mukaisen Kinnulan kunnan ilmoituksen kuntarakennemuutokseen liittyvästä selvitysalueesta sekä toimittaa ministeriölle oheisen poikkeamishakemuksen kuntarakennelain mukaisten selvityspäätösten osoittamasta selvitysalueesta
<u>Päätös:</u>	Kunnanhallitus hyväksyi kunnansihteerin päätösehdotuksen.
Toimenpiteet:	Käsittelyyn seuraavaan valtuuston kokoukseen 18.11.2013
Kunnanvaltuusto 18.11.2013 § 67	Liite 5, Kuntaliiton yleiskirje kuntarakennelaista 30.9.2013 Liite 6, Valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013/ Kuntarakennelaki voimaan 1.7.2013 - kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut Liite 7, Valtiovarainministeriön kirje 20.9.2013/ Kuntarakennelain mukaisen selvitysavustuksen hakeminen Liite 8, Kunnan ilmoitus valtiovarainministeriölle kuntarakennemuutokseen liittyvästä selvitysalueesta Liite 9, Kinnulan kunnan poikkeamishakemus kuntarakennelain mukaisten selvityspäätösten osoittamasta selvitysalueesta
Kunnanhallituksen päätösehdotus:	Kunnanvaltuusto päättää: 1. ilmoittaa kuntarakennemuutokseen liittyväksi ensisijaiseksi selvitysalueeksi Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupungin, kuntien yhteisen päätöksen mukaisesti. 2. hakea poikkeamista palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevan selvityspäätösten osoittamasta alueesta, sillä toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei erityisen harvan asutuksen vuoksi muutoin ole mahdollista.

	Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat yhteisen tahtotilan mukaisesti valmiita ottamaan selvitysalueeseen mukaan myös Kivijärven ja Kannonkosken kunnat, mikäli nämä kunnat päättävät liittyä yhteiseen selvitysalueeseen toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi ja alueen elinvoiman turvaamiseksi 3. antaa valtiovarainministeriölle oheisen liitteen mukaisen Kinnulan kunnan ilmoituksen kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta sekä toimittaa ministeriölle oheisen poikkeamishakemuksen kuntarakennelain mukaisten selvityspenusteiden osoittamasta selvitysalueesta
Päätös:	Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen päätösehdotuksen kaikin kohdin.
Toimenpiteet:	Otteet: Pihtiputaan kunnanhallitus, Viitasaaren kaupunginhallitus, Kivijärven kunnanhallitus, Kannonkosken kunnanhallitus. Ilmoitus VM:lle kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta Poikkeamishakemus VM:lle kuntarakennelain mukaisten selvityspenusteiden osoittamasta selvitysalueesta